

Vysoké nad Jizerou žije divadlem. Už po čtyři století

05. 02. 2025 11:47

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézají na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Vysoké nad Jizerou leží severozápadně od Jilemnice, zhruba na poloviční cestě ve směru na Tanvald. Toto malé horské městečko se nachází na jižním výběžku Jizerských hor v nadmořské výšce 703 metry. Vysoký hřeben, kde město leží, je na západě ohraničen údolím Kamenice, na východě a jihu údolím Jizery, za kterým se již zvolna vypínají Krkonoše.

„Vysoké nad Jizerou je spojeno s významným jménem Československa, a sice s Karlem Kramářem. Také kultura tu má své pevné místo, a to až do současnosti. Místní divadelní spolek Krakonoš svou pověstí dalece přesahuje hranice města,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Podle pověsti založil městečko Vysoké a nedaleký hrad Nístějku uhříř Havlas Pavlata, který dovedl ochočeného medvěda na pražský dvůr a panovník jej za to odměnil krajinou nad Jizerou. Uhříř je také zobrazen na městském znaku, který byl městu přidělen roku 1592.

Jako město je Vysoké poprvé zmiňováno v konfirmačních knihách pražské arcidiecéze roku 1354. Založeno bylo patrně Valdštejny a posléze se stalo hospodářským centrem panství Nístějského. Poloha města na návrší nad Jizerou, kterým vedly obchodní cesty, bylo výhodné pro založení farní vsi a později města.

Poměrně značná vzdálenost od dalších správních center způsobila, že Vysocko žilo dlouho vlastním, značně nezávislým způsobem života. Nejstarší památkou je socha Madony z 1. poloviny 14. století v kostele sv. Kateřiny. Dochovaly se také barokní sochy sv. Josefa, sv. Máří Magdaleny, sv. Jana Nepomuckého, sv. Ludmily a několik dřevěných roubených chalup. V městském parku, založeném kdysi okrašlovacím spolkem, stojí socha Karla Havlíčka

Borovského a pomníčky Viktora Dyka a Antonína Sovy. Na náměstí byl znovu postaven morový sloup.

Ve Vysokém působí divadelní spolek Krakonoš. Město se může pochlubit nejstarší tradicí ochotnického divadla v republice; bez větších přestávek se hraje již od roku 1786. Každý rok se koná divadelní přehlídka venkovských souborů Krakonošův divadelní podzim. Za návštěvu stojí rovněž Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí.

Významní rodáci Vysokého nad Jizerou

Dr. Karel Kramář (1860 až 1937)

Významný politik, vlastenec a první předseda vlády Československé republiky. Za 1.sv. války navázal styk se zahraničním odbojem vedeným T.G. Masarykem a propagoval myšlenku na samostatnost českých zemí. Proto byl spolu s A. Rašínem a V. Červenkou odsouzen na doživotí. Po amnestii v roce 1917 se vrátil do Prahy a v říjnu 1918 stál v čele první československé vlády, aby pak vyhlásil Československou republiku jako samostatný stát.

Dr. Vincenc Kramář (1877 až 1960)

Výtvarný kritik, teoretik a historik výtvarného umění. Studoval na Akademii výtvarných umění, Univerzitě Karlově v Praze a ve Vídni u Fr. Wickhoffa a A. Riedla. Zajímal se o nové proudy v současném umění, v centru jeho pozornosti byl Pablo Picasso. V roce 1921 vyšla jeho obsáhlá studie Kubismus. Jako dlouholetý ředitel Obrazárny se staral o doplňování sbírek a zaváděl nové metody restaurátorské práce.

Ing. Zdeněk Rón (1889 až 1948)

Výrazný spisovatel – prozaik, básník a autor divadelních a rozhlasových her. Pocházel z rodiny vysockého truhláře a písmáka Františka Róna. Během 2. světové války se podílel na krajových vlastivědných pořadech pražského rozhlasu.